

GLADSAXE SKAKFORENINGS 80-ÅRSJUBILÆUMSTURNERING 2013

BULLETIN NR. 3

Partikommentarer: Kaare Vissing Andersen / Fotos: Alex Madsen

3. RUNDE – spillet den 16. april 2013

Mester-gruppen

Tommy Vedelfort, GSF – Carsten Hejberg, BMS	1/2 – 1/2
Mikael Dræger, GSF – Henrik Mortensen, Horsens	1/2 – 1/2
Per Steenstrup, GSF – Thomas Grotkjær, Solrød	1 – 0

Basis-gruppen

Oversidder: Johnny Svejgaard Rasmussen, GSF	1
Mogens Olsen, GSF – Frank Marsengo, GSF	1 – 0
Andrzej Marczyk, GSF – Alex Madsen, GSF	1 – 0
Peter Andersen, Enkeltmedlem – Ib Christian Møller, GSF	1 – 0

3. runde er i vej

Siden sidst

Ikke så snart er Gladsaxe Skakforenings 80-årsjubilæumsturnering skudt i gang, før den allerede er mere end halvt overstået. Og alt imens jeg har gået skadefro rundt og nydt spillernes bukkende brølere og brølede bukke, har jeg bildt mig selv ind, at der skulle udgives hele otte bulletiner, for der var jo en opsamlingsrunde, ergo 7+1 – til jeg for nylig fik at vide, hvad jeg jo godt vidste – at turneringen kun har fem runder! Ergo, der kommer "kun" 5+1 = 6 bulletiner!

Jeg må hellere sige, at jeg hylder princippet om "styrkemæssigt relative kommentarer og tegnsætning". Det vil sige, at mesterklassens partier bedømmes mere hårdt end dem i basisklassen.

Om turneringen må det her midtvejs konstateres, at der spilles rigtigt meget godt skak! Og kamplysten er også i top! I mesterklassen fører Per Steenstrup med 2½ af 3 foran Henrik Mortensen, der har 2 af 3. I øvrigt er det bemærkelsesværdigt, at hvid i flere af partierne nærmest har udøvet "spil til ét mål". Således lyder hvids score 6½ – 1½.

I basisklassen var der topkamp mellem Andrzej Marczyk og Alex Madsen. Førstnævnte spillede meget inspireret og er i det hele taget en interessant spiller. Hvordan den fight foregik fremgår af stillingen i toppen, idet Marczyk fører med 3 af 3, mens Alex har 2 af 3. Og se nu at få løst nogle skakopgaver! Det må da være til at se en mat i 2 træk!

kaarevissing@mail.dk

Pirc

Hvid: **Tommy Vedelfort**, GSF (1748/Elo: 1885)

Sort: **Carsten Hejberg**, BMS (1900/Elo: 1987)

1.d4 d6 2. e4 Sf6 3. Ld3 Hvid spiller hermed en mindre kendt variant af Pirc. Det mest almindelige er 3. Sc3.

3... e5 Et godt træk som for en stund bringer spillet ind i en for sort udmærket variant af Philidors Forsvar. Naturligt er det nu at dække bonden på d4 med 3. c3, men Tommy Vedelfort bringer med sit næste træk partiet dybere ind i ret uberørt område.

4. Se2 g6 Sort fortsætter med sin Pirc-opstilling. Han kunne også udvikle sin løber med 4... Le7, og videre f.eks. 5. 0-0 0-0 6. d5 Sh5 7. c4 Lg5 8. Sbc3 Sbd7.

5. 0-0 Lg7 6. dxe5 dxe5 Stillingen ligner den, der opstår efter Afbytningsvarianten i Kongeindisk, dog med de væsentlige forskelle, at der ikke er byttet dronninger, og at hvid ikke har spillet c2-c4. Hvids officerer på d3 og e2 synes uharmonisk udviklede.

7. b3 0-0 8. Lb2 Te8 9. Sd2 Sbd7 10. Sc3 Sc5 11. Le2 c6 12. b4 Se6 13. Lc4 Db6 14. a3 a5 15. Sa4 Dc7 16. Lxe6 Lxe6 17. De2 Sd7 18. c4 Lf8 19. c5

Bondestillingen ligner til forveksling den, der fremkom i partiet Grotkjær – Vedelfort i 2. runde, hvor hvid dog havde bønder på a4 og f3 i stedet for a3 og f2.

19... Lg7 20. Sc4 Lxc4 I 16. træk måtte hvid bytte sin gode hvidfældede løber for en stærkt posteret springer. Nu må sort gøre det samme.

21. Dxc4 b5 Med denne gaffel spilles der op til en generalafbytning med overgang til slutspil med de tunge officerer.

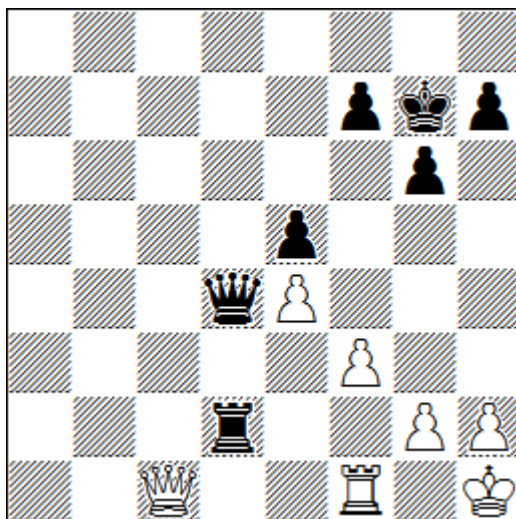
22. cxb6 Sxb6 23. Sxb6 Dxb6 24. Tac1 axb4 25. axb4 Tab8 26. Lc3 Db5 27. Da2 Lf8 28. f3?! Dækker e4 og fritager sit tunge skyts fra den pligt samt giver sin konge et flugtfelt for de skakker i bunden, der lurer i horisonten. Men trækket svækker diagonalen g1-a7, og det må derfor anses for tvivlsomt.

28... Lxb4 29. Lxb4 Dxb4 30. Txc6 Efter likvideringen af bønderne på D-fløjen er der tilsyneladende ikke meget at spille på gevinst med – og dog!?

30... Dd4+! I et hug centraliserer sort sin dronning, dækker bonden på e5, trykker på sorts ømme punkt, diagonalen g1-a7, og forbereder indtrængen med et tårn på (set fra hans side) 7. række!

31. Kh1 Tb2 32. Da6 Teb8 Her vinder 32... Kg7!? et tempo, ifald hvid også da ville spille 33. Tc8. Det er dog tvivlsomt, om sort kan udnytte dette, men nogle varianter afslører i det mindste, at sort kan drille hvid, f.eks. 33... Txc8 34. Dxc8 Df2! 35. Tg1 (Ikke 35. Txf2? Tb1+ med snarlig mat i bunden) 35... Te2 med truslen 36... Te1!

33. Tc8+ Txc8 34. Dxc8+ Kg7 35. Dc7 Td2 36. Dc1 remis.

Slutstilling

Slutstillingen fortjener et diagram! Med sit klare initiativ – centraliseret dronning og tårn på 7. række – kunne sort uden risiko spille på gevinst og burde gøre det. Planen må være at rykke frem med g- og h-bonden, primært for at få åbnet h-linjen. Den sorte dronning må dog ikke for tidligt slippe garderingen af bonden på e5. Der kunne f.eks. ske 36... g5 37. h3 h5 38. Kh2 De3 39. Kh1 De2 40. Tg1 Df2 41. Kh2 g4 42. fxc4 hxc4 43. De1 (Eller 43. hxc4? Dh4 mat) 43... g3+ 44. Kh1 Te2 45. Db1 (Eller 45. Dxf2 gxf2 46. Tf1 Te1 og sort vinder) 45... De3 (Eller sågar 45... Df3!?, da 46. gxf3? stranded på 46... Th2 mat), og nu falder bonden på e4, hvorefter sort kan supplere sit kvælertag på hvid med at skyde sin e-bonde frem. De her bragte varianter er langt fra fuldt dækkende, men påpeger hvids vanskeligheder.

$\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$.

Henrik
Per
Carsten

Tommy

Blackmar-Diemer Gambit

Hvid: **Mikael Dræger**, GSF (1755/Elo: 1845)

Sort: **Henrik Mortensen**, Horsens (1894/Elo: 1955)

1. d4 d5 2. e4!? Mikael Dræger er en uforfærdet gambitspiller, der næsten er i stand til at besvare ethvert dybt seriøst åbningspil med et dristigt offer. Her er det Blackmar-Diemer gambitten, der i brede åbningsværker – i hvert fald dem af ældre dato – ignoreres med den enten udtalte eller ikke udtalte begrundelse, at hvid ikke får tilstrækkeligt for den ofrede bonde mod en teknisk velfunderet modstander. Åbningen betragtes derfor med mistro af stormestrene. Hvor er det egentlig synd for disse, at de ikke må være med til de sjove lege. Den morsomme, skarpe og næsten korrekte gambit blev foreslået af amerikaneren Armand E. Blackmar i 1882 og analyseret grundigt af vesttyskeren Emil Josef Diemer i 1950'erne. Med den megen speciallitteratur, der er udgivet de seneste årtier på især engelske forlag, om allehånde åbninger, har den velforberejede gambitspiller et psykologisk overtag, der i praksis rigeligt kompenserer for det ofrede materiale.

2... dxe4 3. Sc3 Med rette hovedvarianten. Efter alternativet 3. f3 får sort ifølge Max Euwe fortræffeligt spil efter 3... e5! 4. dxe5 Dxd1+ 5. Kxd1 Sc6.

3... Sf6 4. f3 exf3 5. Sxf3 Grundstillingen i Blackmar-Diemer Gambit. For den ofrede bonde har hvid et lille udviklingsforspring og to halvåbne linier at arbejde på. Sort har et væld af fortsættelser (forsvar) at vælge imellem: 5... Lf5 (Gunderam), 5... e6 (Euwe), 5... g6 (Bogoljubow) og 5... c6 (Ziegler) samt det, som Henrik Mortensen vælger.

5... Lg4 Teichmann Forsvaret, hvormed sort binder den springer, der for alvor truer med at sprudle i et eventuelt kommende angreb. Der følger nu de mest gængse træk.

6. h3 Lxf3 7. Dxf3 c6 Bonden på d4 er tabu pga. 7... Dxd4? 8. Dxb7 med tårngevinst. Efter teksttrækket truer sort bonden på d4, som dog let kan forsvares med 8. Df2 eller 8. Le3. Mikael Dræger er dog ikke færdig med sit gambitspil og fortsætter med det uhyggeligt aggressive Seidel-Hall Angreb, hvis strategi går ud på at vinde yderligere initiativ på K-fløjen.

8. g4!? e6 9. g5 Sd5 10. Lg2!? Her går hovedvarianten på 10. Ld3 med en klassisk centraliseret løber, hvor teksttrækket synes mere passivt, idet løberen ikke får den samme rolle som angriber, men til gengæld giver sin konge en vis beskyttelse efter kort rokade.

10... Le7 11. 0-0 0-0 Dermed er der lagt op til et gensidigt aggressivt spil med rokade til samme side. Med sine fremskredne bønder skal hvid søge at lirke den sorte kongestilling op – og denne er uden svækkende bondetræk. Modsat skal sort søge at udnytte, at hvids konge er uden beskyttende bønder. Hvad angår bondestillingen på K-fløjen synes sort at stå bedst, men dette kompenseres af hvids løberpar og friere spil som følge af terrænovervægten.

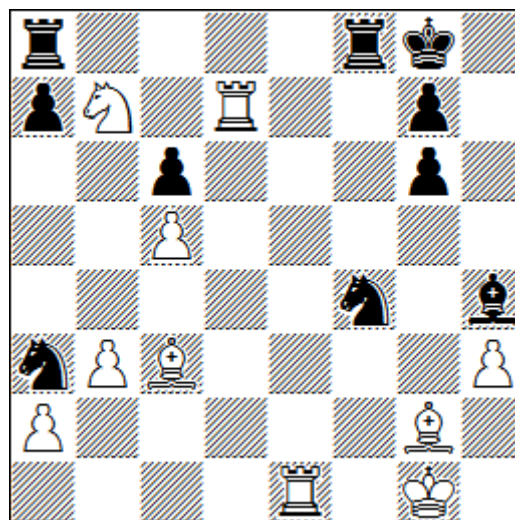
12. Se4 Sd7 13. c4 S5b6 14. c5 En anden mulighed var 14. b3 for efter h3-h4 at spille Lb2 med sigtet indstillet på g7. Teksttrækket forærer sort et støttepunkt på d5, men giver måske med tiden hvid et på d6.

14... Sd5 15. Ld2 e5 16. dxe5 Sxe5 17. Dg3 Sc4 18. Lc3 f5 19. gxf6 Sxf6 20. Tad1 De8 21. b3 Sh5 22. Dd3 Sa3 23. Sd6 Dg6 24. Dxc6 hxg6 25. Sxb7 Så har hvid vundet gambitbonden tilbage med godt spil – ikke mindst fordi løberen på g2 nu kommer stærkt i spil på den lange diagonal.

25... Sf4 26. Tfe1 Lh4 27. Td7? Hvid truer tilsyneladende med en svikmølle: Tårnslag på g7 med skak og efter Kh8 da et aftræk med tårnet, så løberen på c3 siger skak. Men hvids trussel er et slag i luften.

Se diagrammet til højre -->

27... Sh5? Sort bliver nervøs og dækker g7. Men med 28... Lxe1! garderer han sig i virkeligheden også mod svikmøllen, idet den sorte løber fra e1 kan slå hvids løber på c3, der oven i købet er udækket. Således koster 29. Txg7+? Kh8 hvid yderligere materiale, fordi 30. Lxe1 strandeder på 30... Kxg7, og sort har fået to tårne for løberen. Mikael Dræger foreslog at opretholde svikmøllen med 30. Lb2, men det strandeder på 30... Se2+ 31. Kh1 (eller Kh2) 31... Lc3 osv. Efter 28... Lxe1! må hvid derfor bide i det sure æble og gå i slutspil med en kvalitet i underskud: 29. Lxe1 Sxg2 30. Kxg2 Tf7 31. Txf7 Kxf7 og sort bør let kunne vinde.

28. Te2 Tf5 29. Lxc6 Taf8 30. Lg2 Hvid vil gerne lade sin løber deltage i forsvaret af kongen. I bedre overensstemmelse med gambit-ånden var 30. Ld5+!? Kh7 (eller Kh8) 31. c6, og fribonden bliver hyperfarlig.

30... Lf2+ 31. Kh2 Sb5 32. Lb2 Lg3+ 33. Kg1 remis. To sorte officerer garderer nu feltet c7, så hvids fribonde er standset for en stund. Hvid synes at have overtaget, men sort kan da gå efter remis ved evig skak, idet hvids eneste fornuftige træk efter 33... Lf2+ er 34. Kh2. Herefter kan hvid dog vove sig ud af evigskakken efter 34... Lg3+ 35. Kh1!? med – i hvert fald for mig – uklart spil.

1/2 – 1/2.

NB!

Den seneste store bog om den her spillede gambit er Christoph Scheerer: The Blackmar-Diemer Gambit, Everyman Chess, 2011.

Siciliansk (Lukket, men uden g2-g3)

Hvid: **Per Steenstrup**, GSF (1979/Elo: 2028)

Sort: **Thomas Grotkjær**, Solrød (2039/Elo: 2083)

1.e4 c5 2. Sc3 Sc6 3. f4 Med 3. g3 var spillet kommet ind i den klassiske udgave af en lukket sicilianer. Teksttrækket adskiller sig skarpt fra denne.

3... g6 4. Sf3 Lg7 5. Lb5 Et positionelt betonet træk, der ved at trykke på Sc6 indirekte tager kampen op om felterne d4 og e5. Alternativet 5. Lc4 er med henblik på en snarlig kort rokade efterfulgt af f4-f5 med tryk på f7 en mere direkte aggressiv strategi i den gode gamle stil.

5... e6 Dette træk er stærkt mod 5. Lc4, men her tillader det unødigt en dobbeltbonde. Teorien anbefaler 5... Sd4! og videre f.eks. 6. Sxd4 cxd4 7. Se2 Db6 med udmærket spil for sort.

6. Lxc6 dxc6 Det udtrykker en vis indrømmelse, at sort må slå tilbage "væk fra centrum", men efter 6... bxc6 7. e5!?, og så snart sort spiller sin d-bonde frem, svarer hvid exd6, hvorefter sort har en uhyggeligt svag isoleret dobbeltbonde på c-linjen. Den nu opståede stilling minder stærkt om stillinger opstået efter Anti-Siciliansk: 1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 g6 (Rossolimo Varianten med g7-g6) 4. Lxc6 bxc6 – dog med den væsentlige forskel at hvid i dette parti er kommet til f2-f4, hvilket må være en fordel.

7. d3 Alternativet består i 7. b3 for at fianchettere løberen.

7... Se7 8. 0-0 0-0 9. Le3 b6 10. Dd2 La6 11. b3 Sort må naturligvis hindres i fremstødet c5-c4.

11... Dc7 12. De1 Hvid vil gerne have sin dronning væk fra den halvåbne d-linie, men den skal stadigvæk dække springeren på c3. Derefter skal tårnet væk fra a1, så springeren ikke længere er bundet af Lg7.

12... Tad8 13. Td1 Lc8 14. g4 f5 Thomas Grotkjær vil ikke sidde passivt og vente på yderligere fremstød af dåseåbnerkarakter på K-fløjen, hvor der inden teksttrækket var adskilligt at skulle vare sig for: g4-g5 efterfulgt af h2-h4-h5xg6 med åbning af h-linjen og bondeofferet f4-f5!?

15. gxf5 exf5 16. e5 h6 Sort har det svært. Teksttrækket hindrer udfaldet Sf3-g5, men det svækker g6 og inviterer dermed for alvor hvid til at opstille sit tunge skyts på den halvåbne g-linje. Dertil kommer, at hvids springer nu kan gå til h4, ligeledes med angreb på g6.

17. Tf2 Le6 18. Tg2 a6?! Grotkjær bebrejdede sig selv dette træk i efteranalyserne. Det underminerer da også indirekte bonden på c5, der står under beskyldning af løberen på e3.

19. Dg3 Kh7 20. Te1 Lh8 21. a4! Per Steenstrup spiller ikke ensidigt på kongegangreb, men søger at undergrave bonden på c5 med sin a-bonde: a2-a4-a5xb6. Grundet sorts svage 18. træk kan der herpå ikke svares a7xb6 med sandsynlig afbytning af i hvert fald en del af det tunge skyts på den åbne a-linje, hvilket ville lette sorts forsvar.

21...a5 Hindrer hvids a4-a5 og sker uden at svække b5, da sort har en bonde på c6.

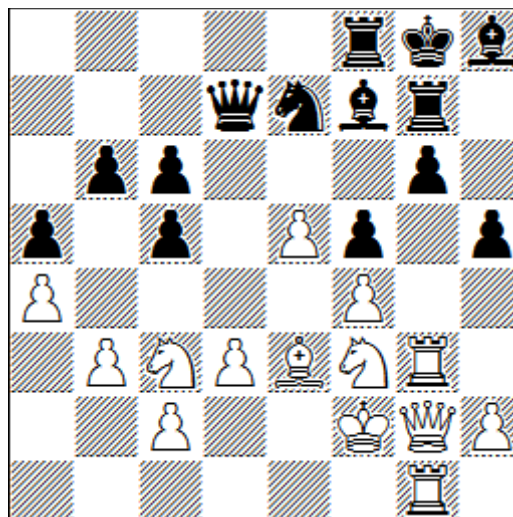
22. Kf2! Denne rømning af feltet g1 for at lade tårnet komme dertil og indledende centralisering af kongen kan ske uden risiko pga. af centrums lukkede karakter. Adskillige ville søvngængeragtigt have spillet 22. Kh1?!, hvorpå 22... Ld5 med tryk på den lange hvide diagonal giver sort et vist modspil. Bemærk at sort da efter 23. Sxd5 cxd5 får rettet sin dobbeltbonde ud og står godt i centrum med gode muligheder for en aktion på D-fløjen. Den følgende strid står nu om det ømme punkt i sorts stilling: g6.

22... Tg8 23. Dh4 Dd7 24. Teg1 Tdf8 25. Tg3 h5 Det forventede tryk mod h6 provokerer sort til endnu et forpligtende og i sagens natur uomstødeligt bondetræk foran sin konge. Hvid har dog ikke noget umiddelbart gennembrud og foretager derfor en kortvarig lavering for at finde eller fremtvinge yderligere svækkelser.

26. Th3 Tg7 27. Thg3 Kg8 28. Dh3 Lf7 29. Dg2

Med sin manøvre har Steenstrup fået byttet om på placeringen af sin dronning og sit ene tårn på g-linjen. Skal der siden slås igennem på g6, er det bedst, hvis den stærkeste officer deltager så sent som muligt i slagserien. Sort burde nok forsvare sig med tålmodighed, men lader sig nu provokere til at bytte en officer, der dækker g6 (Lf7), med en officer (Sc3), der ikke angriber samme. Dermed prisgiver han bonden på g6.

Se diagrammet til højre -->

29... Ld5?! 30. Sxd5 cxd5 31. Sh4 Med sit firdobbelte angreb på g6, som sort kun forsvarer med to brikker, vil bonden uvilkårligt gå tabt. Dermed går bunden ud af sorts stilling, og han kommer dermed ud i et tabt slutspil.

31... d4 32. Ld2 c4 Desperation.

33. dxc4 Td8 34. Sxg6 Sxg6 35. Txxg6 h4 36. Dd5+! Dxd5 37. cxd5 Txd5

38. Txb6 Txxg1 39. Kxxg1 Tc5 40. Td6! Steenstrup må have set dette stærke tårntræk, da han med sin dronningeskak på d5 i træk 36 indledte den afviklingskombination, der førte til det opståede slutspil, for uden dette modangreb på d4 med efterfølgende dækning af Ld2 havde han serveret modchancer for sort.

40... Txc2 41. Txd4 Hvids for få træk siden lovende kongegangreb er omsat til et klart vundet slutspil. Han har to bønder mere, og sorts løber står offside på h8, hvorfra det kræver tid at få den i spil.

41... Tb2 42. Td3 Normalt er et aktivt tårn kontra et passivt tårn en klar fordel. Men hvid har som sagt to bønder mere og skal blot lige nu og her holde sammen på stillingen, inden han kan sætte ind med det aktive spil. Sort kan ikke forsvare sin bonde på a5, og når den falder, har hvid tre mere af slagsen.

42... Lg7 43. Lxa5 Lf8 44. Lb6 Lh6 45. Le3 Kf7 46. h3 opgivet.

1 – 0.

Thomas møder Per

Uregelmæssigt

Hvid: **Mogens Olsen**, GSF (1415)

Sort: **Frank Marsengo**, GSF (1220)

1.e4 e5 2. Sf3 Df6?! Sort forbryder sig mod en af de helt fundamentale regler i det kære gamle brætspil: Bring ikke dronningen for tidligt i spil! Umiddelbart er trækket ikke så slemt endda – men det bliver værre!

3. Le2!? Et pudsigt passivt træk, som endda tillader et sort dobbeltangreb. Mere naturligt var 3. Lc4. Men der er en fin mening bag teksttrækket, der efter den sorte manøvre d7-d6

og Lc8-g4xf3 undgår en dobbeltbonde på f-linjen. Dertil kommer, at trækket drager den sorte dame ud på et socialt skråplan!?

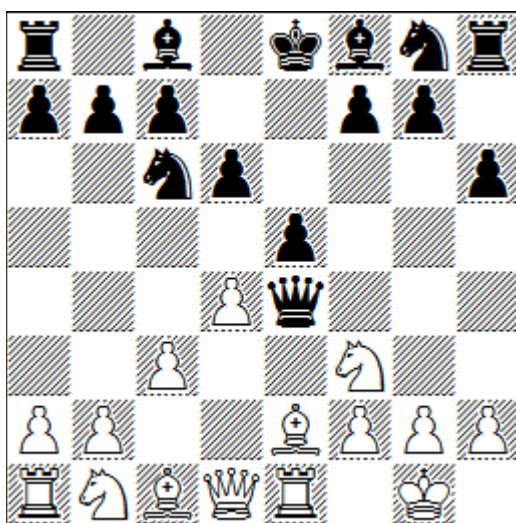
3... h6 4. c3 Dg6?! Med dobbeltangreb på e4 og g2. Sort vinder en bonde, men den bliver dyrt betalt.

5. 0-0 Dxe4?! Har man sagt A, må man vel også sige B. Men åbningen af e-linjen, hvor nu begge de kongelige befinder sig, og den manglende udvikling af de lette officerer bliver katastrofal for sort.

6. d4! Kodeordene er "hurtig udvikling" og "åbning af e-linjen".

6... Sc6 7. Te1! Med maskeret angreb på dronningen – og kongen helt nede på e8.

7... d6? Synes at være en naturlig dækning af bonden på e5 og i det hele taget et sundt udviklingstræk. Men trækket lider af den hage, at der åbnes en ny linje ind mod kongen, nemlig diagonalen a4-e8.

8. dxe5 Sxe5? Nu er både den just nævnte diagonal og e-linjen blottede for bønder. Det alternative slag 8... dxe5? besvarer hvid med 9. Sxe5!. Slår sort igen på e5, koster det ham dronningen. Sorts bedste forsvar er 8... d5!, hvormed hvids egen bonde holder e-linjen lukket, hvilket er livsvigtigt for sort. Teksttrækket koster sort dronningen.

9. Lb5+ Dc6 Sort burde opgive, men det er jo aldrig rart efter bare ni træk.

10. Lxc6+ bxc6 11. Sxe5 dxe5 12. Txe5+ Le7 13. De2 Le6 14. Sd2 Sf6 15. Sf3 0-0 16. Sd4 Muligt var også 16. Txe6!? fxe6 17. Dxe6+ Tf7 18. Se5 med tilbageerobring af kvaliteten og dermed en bonde i posen. Med en sådan manøvre skal hvid dog være sig for en mat i bunden. Teksttrækket, der centraliserer springeren og lægger tryk på c6 og e6, er stærkere.

16... Lg4 17. f3 Le6 18. Sxe6 fxe6 19. Txe6 Ld6 20. Dc4 Kh8 21. Le3 Tae8 Da begge spillere kun har skrevet Te8 på deres partiliste, og det af partiets videre forløb ikke kan afgøres, hvilket tårn, der her går til e8, kan trækkes også have været Tfe8, men det anførte træk synes mest naturligt.

22. Ld4 Txe6 23. Dxe6 Te8 24. Df5 Tf8 25. Lxf6 Txf6 26. De4 c5?! Flytter den "truede" bonde på c6 og spiller dermed ikke sin chance i den ellers så klart tabte stilling. Med f.eks. 26... a6!? kunne sort i det mindste håbe på bukken 27. Dxc6?? Lxh2+! 28. Kxh2 Txc6, der fører til et tårnslutspil med bare en bonde mindre og dermed med gode remis-chancer.

27. Te1 Kg8 28. Da8+ Tf8 Ikke 28... Kf7? 29. De8 mat.

29. Te8 Kf7 30. Txf8+ Lxf8 31. Dxa7 Ld6 32. a4 Ke7 33. a5 Kd7 34. Db7 Ke7 35. a6 opgivet.

1 – 0.

NB!

Til Frank Marsengos trøst bør det siges, at selv stormestre har kunnet lade e-linjen stå pivåben med både dronning og konge derpå. Berømt er det følgende parti, hvor sort endda spiller den solide åbning Caro-Kann. Réti – Tartakower, Wien 1910: 1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sc3 dxe4 4. Sxe4 Sf6 5. Dd3 e5? Sort lader sig forlede af en egen finte til en katastrofal åbning af e-linjen. 6. dxe5 Da5+ 7. Ld2 Dxe5. Meget smart!?! Dronningen har vundet bonden tilbage, men har på sin vej fremmet hvids udvikling og står nu og vakler på den åbne e-linje. 8. 0-0-0 Sxe4? Sort går lige i fælden! Eventuelle problemer på e-linjen kan vel ordnes ved at give springeren tilbage. Strategien har bare ikke taget højde for, at d-linjen også er åben. 9. Dd8+!! Alle tiders tidlige dronningeofer! 9... Kxd8 10. Lg5++ Denne knusende dobbeltskak fik Tartakower til at opgive. Der er mat i næste træk: 10... Ke8 11. Td8 mat eller 10... Kc7 11. Ld8 mat.

Trompowskys Angreb

Hvid: **Andrzej Marczyk**, GSF (1560/Elo: 1838)

Sort: **Alex Madsen**, GSF (1414)

1.d4 Sf6 2. Lg5 Marczyk spiller samme åbning som mod Mogens Olsen, hvor det jo gik ganske godt.

2... Se4 Det mest konsekvente og almindelige svar på hvids tidlige løberudfald.

3. Lf4 Eller 3. Lh4 og videre f.eks. 3... g5 4. Lg3 Sxg3 5. hxg3, og sort har godt nok løberparret, men hvid har en farlig halvåben h-linje at operere på.

3... d5 Dermed er partiet kommet ind i London Systemet med den forskel, at sort har en springer på e4 i stedet for f6, idet hvid har tabt et træk ved manøvreren Lc1-g5-f4. Med sit næste træk søger Marczyk at udnytte sorts "tempogevinst".

4. f3 Sf6 Så er det pludselig hvid, der har vundet et tempo!

5. Sc3 e6 6. e4 Lb4 7. Ld3 Lxc3+ 8. bxc3 0-0 9. e5 Sfd7 Ad omveje er spillet nået over i Nimzowitch-Botvinnik Systemet i Fransk (1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 Lxc3+ 6. bxc3). I den aktuelle stilling har hvid et betydeligt udviklingsforspring med begge sine løbere rettet mod sorts kongestilling.

10. Sh3 h6 Svækker kongestillingen og kunne efter udfaldet Sh3-g5 være sket med tempogevinst. Men hvid havde også udfaldet Lf4-g5 at byde på.

11. 0-0 c5 12. Le2 c4 Spændingen i centrum burde nok opretholdes med 12... Sc6.

13. Dd2 Truer allerede så småt med et løberoffer på h6: 14. Lxh6 gxh6 15. Dxh6, og hvis sort vil hindre Sh3-g5 med f7-f6, har hvid i det mindste remis ved evig skak: 15... f6 16. Dg6+ Kh8 17. Dh6+ osv.

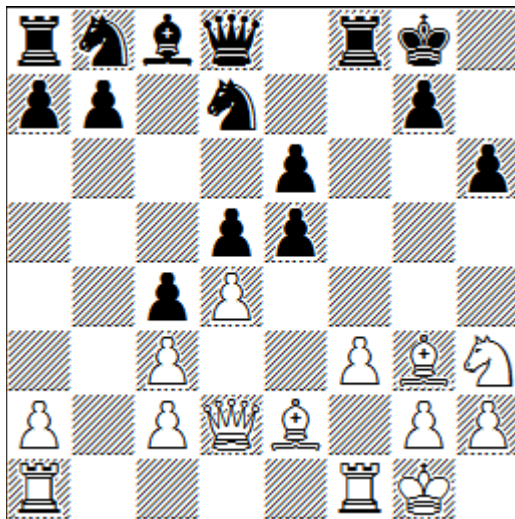
13... f6 14. Lg3!? Spillet i de helt store mestres ånd (Aljechin og Bronstein især). Med trækket indleder Marczyk en af de mest mærkværdige løbermanøvrer, jeg nogensinde har set, idet han ikke alene ofrer en bonde, men ganske lader hånt om sit centrum. For

Andrzej

almindeligt dødelige er det vanskeligt at følge hvids strategi, men den fører til et chance-
rigt gennembrud på K-fløjen.

14... fxe5

15. Lf2!?!? Sc6 16. dxe5 Sdxe5 17. f4 Sf7 18. Ld4 e5 19. Lc5 Te8 20. f5! b6 21. Le3 Se7 22. f6! Sf5 23. fxg7 Sxe3 24. Dxe3 Lxh3 25. Dxh3 Sort er efter den omfattende afvikling af brikker i et slemt dilemma til trods for, at hans centrum ser imponerende ud: Skal han slå bonden på g7, så han kan få modspil på f-linjen, men derved tillade et hvidt angreb ad den da sårbare g-linje? Eller skal han lade bonden blive som et skjold vel vidende, at den da fratager ham felterne f8 og h8?

25... Dg5 Dækker h6 en ekstra gang.

26. Lh5! Te7 Det ville være rart om springeren på normal vis kunne dækkes med Tf8.

27. Df3! Da springeren ikke kan flytte ud af truslen pga. Df8+!, må sort fjerne sin hvide beskytter på g7 for at dække den.

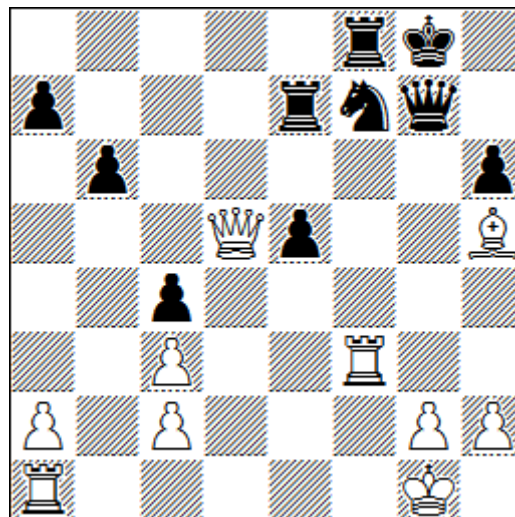
27... Dxcg7 Men derved blev g-linjen alligevel åbnet til brug for et hvidt angreb, og nu befinder både sorts konge og dronning sig på den åbne linje.

28. Dxd5 Med slagtingen af sorts stolthed, hans bondecentrum, fratager hvid sin modstander ethvert håb om modspil.

28... Tf8 29. Tf3 Baner vejen for det andet tårn til f-linjen og truer 30. Tg3 med dronning for tårn. Dronningetab er uundgåeligt!

Bringer sort kongen ud af g-linjen og dermed tillige ophæver den hvide dronnings binding af Sf7, fjerner han også en dækning af samme springer. Efter såvel 29... Kh8 som 29... Kh7 spiller hvid 30. Taf1, og så har hvid fire trusler på springeren, og sort kun tre garderinger. Da springeren dertil er bundet igen, fordi der hænger et tårn på f8, så kan den kun reddes med 30... Kg8 – og så er vi tilbage, hvor hvid med Tg3 vinder dronningen. (Alex: 29... Kh8 efterfulgt af 30... Td8 giver muligheder. Det valgte 29... Dg5 er en stor fejl.)

Se diagrammet til højre -->

29... Dg5 30. Tg3 Dxd3 31. hxg3 Kg7 De få resterende træk demonstrerer med al tydelighed, hvor overlegen dronningen er tårnet.

32. Tf1 Sg5 33. Txf8 Kxf8 34. Dd8+ opgivet. Tårnet går jo tabt i næste træk.

1 – 0.

NB!

Trompowskys Angreb har sit navn efter Octavio Figueira Trompowsky de Almeida (1897-1984). Han både fødtes og døde i Brasilien, hvis mesterskab han vandt i 1939. I det hele taget var 1930'erne hans storhedstid. I dette tiår spillede han flere gange på det brasilianske OL-hold. Det var også i dette tidsrum, at han præsenterede sin nye åbning, nærmere bestemt imod Endzelins i München 1936. I adskillige år betragtedes åbningen i stormesterkredse som et bizart bidrag til skakspillet, f.eks. nøjes A. P. Sokolski i sit brede værk fra 1965 "Lehrbuch der Schacheröffnungen" med om 1. d4 d5 2. Lg5 at udbryde ordet "Gekünstelt" (= kunstlet).

Men som med så mange undervurderede eller nedvurderede åbninger og varianter har især engelske forlag de seneste årtier bidraget med en litteratur, der bibringer også dette stedbarn i den gamle åbningsteori en dynamik – så også Trompowskys Angreb er blevet et farligt våben ud fra devisen: Hvad gør det, om en åbning skulle være en anelse ukorrekt, når det i praksis er langt vigtigere, at man kender dens træk og temaer!?

I de forskellige engelske åbningsserier anvender forlagene både indenlandske og udenlandske mestre til at skrive de enkelte bind. Men om netop Trompowskys Angreb er det særligt englændere, der skriver bøgerne – Julian Hodgson, Joe Gallagher, Peter Wells og Nigel Davies samt senest Richard Palliser: Starting Out: The Trompowsky Attack, 2009. At Gladsaxe Skakforenings dansk-polske medlem Andrzej Marczyk spiller åbningen med så stor forkærlighed, skyldes måske, at der midt mellem dens opfinders mange portugisiske navne befinder sig navnet Trompowsky, der lader ane polske aner.

Dronningegambit (Tarrasch) via London Angrebet

Hvid: **Peter Andersen**, Enkeltmedlem (1275)

Sort: **Ib Christian Møller**, GSF (1288)

1.d4 d5 2. Sf3 Sf6 3. Lf4 Teorien nævner her, at hvids stilling lider af et par potentielle gener, hvorfor sort både med 3... Sh5!? Og 3... c5 4. e3 Db6 kan opnå udmærket spil. Sort vælger dog at fortsætte sin udvikling med helt naturlige træk og mindre ambitiøst.

3... e6 4. e3 Sbd7 5. c4 Den alternative opbygning opstår med trækket c2-c3, hvormed hvid opnår Colle-formationen i centrum. Teksttrækket, der fører over i Dronningegambit, er mere i overensstemmelse med Lf4's tryk på c7, som hvid efter en åbning af c-linjen vil øge med Ta1-c1.

5... c5 6. Sc3 a6 7. a4 Uden en springer på c6 kan sort ikke umiddelbart udnytte hullet på b4, hvorfor hvid prioriterer at hindre fremstødet b7-b5.

7... Le7 8. Le2 0-0 9. 0-0 b6 10. Se5 cxd4 11. exd4 Lb7 12. Lf3 Tc8 13. cxd5 Sxd5 14. Sxd5 Lxd5 15. Lxd5 exd5 16. Tc1 Sxe5 17. Lxe5 Dd7 18. Db3 b5! Med dette træk søger sort med held – skal det vise sig – at få en farlig fremskudt bonde.

19. axb5 axb5 20. Dg3 London Angrebets blod ruller stadigvæk i Peter Andersens årer – feltet c7 er for alvor belejret med henblik på et indbrud på 7. række.

20... f6!? Erklærer løberen.

21. Tc7?! Hvid kan ikke følge dette indfald op, hvorfor retræten Le5-f4 var at foretrække.

21... Txc7 22. Lxc7 Tc8 23. Lf4 Endelig ikke 23. Tc1? Ld6!, og sort vinder en officer. Helt fatalt for hvid er videre 24. Dxd6? Dxd6 25. Lxd6 Txc1 mat. Teksttrækket indrømmer, at sort har vundet kampen om c-linjen.

23... Tc4 Ud fra princippet om at et tårn på en åben linie skal søge til det fjernest garderede punkt på denne. Her sker trækket endda med trussel på bonden på d4. Sort står bedst.

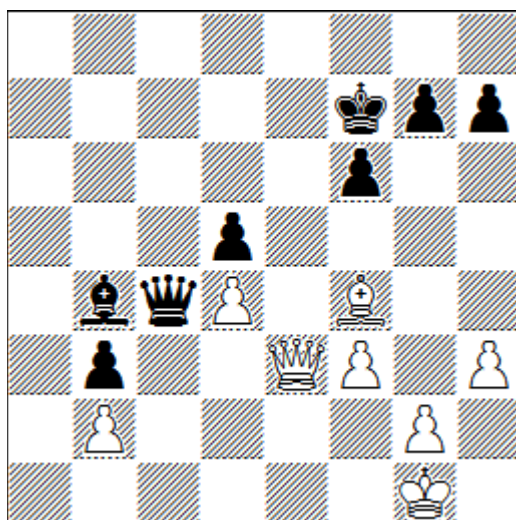
24. Dd3 b4 Sort spiller sin trumf nok et skridt frem.

25. Tc1 Dc6 26. Dd2 b3 Og nok engang.

27. Txc4 Dxc4 28. f3?! Svækker i alvorlig grad diagonalen g1-a7.

28... Lb4! 29. De3!? Kf7 Inden sort fortsætter sit gevinstsøgende spil, skal han lige imødegå hvids lumske trussel De8+. Således ville det forhastede 29... Lc3?? strande på 30. De8 mat!

30. h3

Jeg nød på vegne af Ib Møller denne stilling og håbede for ham, at han fandt det rigtige træk. Han havde både spillet et tårnslutspil stærkt mod Frank Marsengo i 2. runde og nu her spillet endnu stærkere på mod til diagramstillingen. Så mon ikke han fandt det smukke gevinsttræk!?

30... Dc2?! Nej, Ib fandt ikke den klokkeklare gevinst – hvis man ellers ser trækket. Andrzej Marczyk foreslog 30... g5?!, men selv om både hans og Ibs træk bibeholder gevinstchancerne, så er det helt rigtige 30... Lc3!! Dette truer både på d4 og b2, og da hvid ikke kan slå løberen, er trækket derfor helt afgørende. De to varianter, hvor hvid modtager offeret er disse: 31. Dxc3? Dxc3 32. bxc3 b2, og sort får dronning og vinder + 31. bxc3 b2 32. De1 Da2!, og sort får dronning og vinder. Med en så stærkt fremskudt bonde, som sort har her på b3, er det ofte praktisk at ofre en officer for at få den i mål. Efter teksttrækket står sort som sagt stadig til gevinst, men fra nu af smuldrer spillet for ham.

31. Dc1 Ld6 Sort har i det mindste blik for at ofre løberen.

32. Le3 Ke6?! Her fandt Johnny Svejgaard Rasmussen under analyserne den helt rigtige plan for sort: 32... g5! med truslen 33... Lf4!, hvorefter hvid ikke kan holde diagonalen, og hans konge er lige et skridt for langt væk: 32... g5! 33. Kf2 Lf4! 34. Dxc2 bxc2 35. Lxf4 gxf4 26. Ke2 c1(D) osv.

33. f4 h6 34. Dxc2 bxc2 35. Kf1 Kf5 36. Ke2 Lxf4? Sort vandt med 36... Ke4!, idet 37. Kd2 strander på 37... Lb4+! 38. Kxc2? Kxe3 med løber mere i slutspillet og let gevinst. Med løberafbytningen på f4 fejlbedømmer sort bondeslutspillet, for selv om han har en bonde mere, så har hvid den fjernere fribonde!

37. Lxf4 Kxf4 38. Kd2 Ke4? Sort har en overraskende redning med 38... Kg3!, selv om hvid får dronning et par træk før: 39. b4 f5 40. b5 f4 41. b6 Kxg2 42. b7 f3 43. b8(D) f2, og hvid kan ikke hindre, at sort også får dronning, endda med gevinstchancer.

39. Kxc2 Kxd4 40. Kd2 g5? Her var 40... f5! det rigtige, idet det sikrer sort en garderet fribonde.

41. g4! Dermed holder hvids to bønder på K-fløjen sorts tre bønder sammesteds i ave, og hvid vinder med ét tempo mere smertefrit slutspillet – takket være den fjerne fribonde.

41... Kc4 42. b3+ Kxb3 43. Kd3 Kb2 44. Kd4 Kc2 45. Kxd5 Kd3 46. Ke6 Ke4 47. Kxf6 Kf3 48. Kg6 Kg3 49. Kxh6 opgivet.

1 – 0.

Frank

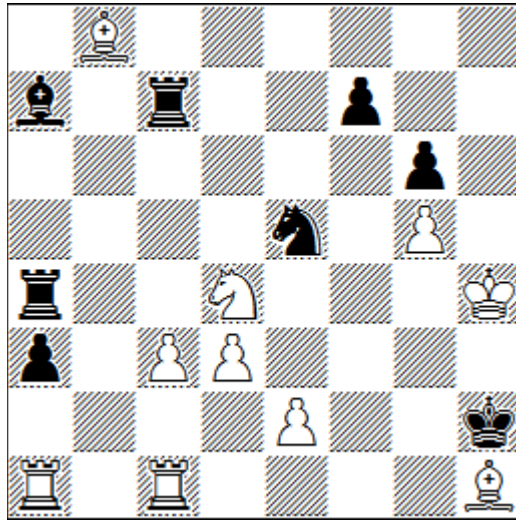
Mogens

Peter

Ib

UGENS SKAKOPGAVE NR. 3

Kaare Vissing Andersen
Brønshøj-Husum Avis, 18. februar 1997

Mat i 2 træk!

Deltag i Bulletinens Løserturnering. Aflever dine løsninger på fem totrækkere (opgaver med fordringen "mat i 2 træk!") til Kaare Vissing Andersen og deltag i lodtrækningen om skakbøger. Der bringes en totrækker i de første fem numre (fire første runder + aftenen med opsamling). Løsningerne og vinderne offentliggøres i nummer 6.